

4136030 MSMS/M : สาขาวิชา : ดนตรี : ศศ.ม. (ดนตรี)

คำสำคัญ : เพลงประจำ / ลักษณะเฉพาะ / แบบฉบับ / วงปีพาทย์มอญ

ปราโมทย์ ด้านประดิษฐ์: ลักษณะเฉพาะของเพลงประจำ ในวงปีพาทย์มอญ (SPECIFIC CHARACTERISTIC OF PHLENG PRACHAM IN PI PAT MON) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ณรงค์ชัย ปิฎกวัชรศักดิ์ กศ.ม., ศศ.ม., สจัด ภูเขาทอง กศ.บ. (ผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทย), พินิจ ฉายสุวรรณ (ศิลปินแห่งชาติ). 141 หน้า. ISBN 974-664-304-5

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความหมาย ความสำคัญและความเป็นมาของ เพลงประจำ วิเคราะห์ลักษณะเฉพาะของเพลงประจำในวงปีพาทย์มอญ และบันทึกทำนองเพลงประจำ โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีมานุษยดนตรีวิทยาในประเด็นที่พบ ร่วมกัน คือ บันไดเสียง, รูปแบบ, ทำนองบ่งชี้การหมวดรงเพลงและทำนองการขึ้นและลงจบเพลง ทำ การเปรียบเทียบแล้วสรุปเป็นองค์รวม มีระยะเวลาระหว่างเดือนมกราคม 2542 ถึง มีนาคม 2543

ผลของการวิจัยพบว่า

- 1) เพลงประจำหมายถึง เพลงมอญที่ใช้ประกอบเป็นหลักในงานศพโดยวงปีพาทย์มอญ กำกับ ด้วยหน้าทับประจำ เพื่อเป็นสัญญาณบอกว่าที่นี่มีงานศพ
- 2) ความเป็นมาของเพลงประจำ จำแนกได้เป็น 2 ลักษณะคือ (1) ทำนองดั้งเดิมได้แก่ ประจำ วัดและประจำบ้าน ไม่ทราบที่มาแน่ชัดนักดนตรีถือเป็นเพลงมอญเก่าที่สำคัญ (2) เป็นเพลงที่ประพันธ์ ขึ้นใหม่เพื่อหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย และต้องการคิดทางบรรเลง
- 3) ความสำคัญของเพลงประจำ คล้ายกับเพลงโหมโรงของปีพาทย์มอญ และเป็นเพลงครูใน การจับมือตีฆ้องมอญวงใหญ่ โดยเริ่มจากประจำวัดหรือประจำบ้าน ทั้งสองเพลงมีโอกาสนในการประกอบ ต่างกันคือ ประกอบที่บ้านใช้ประจำบ้าน ประกอบที่วัดใช้ประจำวัดและยังแทรกอยู่ในชุดย่ำคำ เฉพาะ เพลงประจำบ้านใช้ประกอบขณะประชุมเพลิงและเลิกประกอบในเวลากลางคืน ปัจจุบันได้นำเพลงประจำ บ้านมาใช้สำหรับขับร้องเพลงมอญร้องไห้
- 4) ทำนองเพลงประจำ รูปแบบโครงสร้างแบ่งออกเป็น 4 ตอน ใช้บันไดเสียง 3 แบบ แบ่งเป็น 6 เสียง 2 แบบ และ 7 เสียงหนึ่งแบบ ทำนองบ่งชี้การหมวดรงมีความแตกต่างกัน ทิศทางการเคลื่อนที่ ของทำนองสัมพันธ์กับเสียงลูกตก ทำนองขึ้นเพลงมีลีลาซ้ำๆ แตกต่างกัน แต่ทำนองการลงจบวรรคสุด ทำมิลักษณะเดียวกัน คือ “-ม-ร --ลขม -ร-ค --ร ---ม ---ช ---ล”